

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

20 februari 2004

ONTWERP VAN DECREET

**houdende goedkeuring van het Maasverdrag,
ondertekend in Gent op 3 december 2002**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	11
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	15
Adviezen van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen	19
Advies van de Raad van State	27
Ontwerp van decreet	31
Bijlage	35

MEMORIE VAN TOELICHTING

Onderhavig ontwerp van decreet strekt ertoe het Maasverdrag, ondertekend in Gent op 3 december 2002, goed te keuren.

1. ALGEMENE BESPREKING

Het Scheldeverdrag en het Maasverdrag werden op 3 december 2002 in Gent ondertekend. Deze verdragen zullen de huidige verdragen inzake de bescherming van de Maas respectievelijk de Schelde, ondertekend te Charleville-Mézières op 26 april 1994, vervangen.

De beide verdragen werden parallel aan elkaar en in onderling overleg onderhandeld in de schoot van de Internationale Commissie voor de bescherming van de Maas respectievelijk de Schelde en worden om deze reden beiden vernoemd onder deze paragraaf. Paragraaf 2 (artikelsgewijze bespreking) en verder slaat enkel op het Maasverdrag. Het Maasverdrag is in zeer grote mate identiek aan het Scheldeverdrag. Toch zijn er kleine maar wezenlijke verschillen die gebonden zijn aan de eigenheid van de stroomgebiedsdistricten en aan de verdragsluitende partijen. Deze verschillen worden telkens geduid in de inhoudelijke bespreking.

Op 26 april 1994 werd te Charleville-Mézières enerzijds het Verdrag tussen het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waalse Gewest, de Franse Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bescherming van de Maas (hierna verdrag inzake de bescherming van de Maas) en anderzijds het Verdrag tussen het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waalse Gewest, de Franse Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de bescherming van de Schelde (hierna verdrag inzake de bescherming van de Schelde) ondertekend.

Bij de decreten van 16 april 1996 werden de beide verdragen goedgekeurd (*B.S.*, 29 mei 1996).

Ingevolge de verdragen inzake de bescherming van de Maas respectievelijk de Schelde werd een Internationale Commissie voor de bescherming van de Maas (ICBM) respectievelijk een Internationale Commissie voor de bescherming van de Schelde (ICBS) opgericht.

Op 23 oktober 2000 werd richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid goedgekeurd, hierna Kaderrichtlijn Water genoemd. Deze Europese Richtlijn geeft nieuwe krachtige impulsen aan het waterbeleid en voorziet een ruimere grensoverschrijdende afstemming van het beleid van de Lidstaten. Deze richtlijn heeft tot doel voor elk stroomgebiedsdistrict een gecoördineerd en geïntegreerd waterbeheer te voeren, de kwaliteit van het water en de ecosystemen te verbeteren en de raadpleging van het publiek te versterken.

Ondertussen is er op het niveau van het Vlaamse Gewest resoluut gekozen voor integraal waterbeleid: niet enkel waterkwaliteit maar ook waterkwantiteit wordt mee in ogenschouw genomen. Dit blijkt onder meer in het decreet betreffende het integraal waterbeleid, aangenomen in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement op 9 juli 2003.

Op de ministerconferentie betreffende de Maas en de Schelde van 30 november 2001 werd te Luik door de Franse Republiek, het Koninkrijk der Nederlanden, het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Koninkrijk België, de Bondsrepubliek Duitsland en het Groothertogdom Luxemburg een verklaring ondertekend, hierna de ‘Verklaring van Luik’ genoemd. Deze verklaring werd namens de Vlaamse regering ondertekend door de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw.

In deze ‘verklaring van Luik’ werd besloten internationale stroomgebiedsdistricten in de zin van de Kaderrichtlijn Water vast te leggen voor de Maas, respectievelijk de Schelde, en tot de daaraan verbonden gecoördineerde aanpak over te gaan.

De multilaterale coördinatie van de tenuitvoerlegging van de Kaderrichtlijn Water op het niveau van het internationale stroomgebiedsdistrict “Maas” respectievelijk “Schelde” zou plaatsvinden in de schoot van de ICBM, respectievelijk ICBS. Ten aanzien van grensoverschrijdende deelstroomgebieden zou de coördinatie plaatsvinden in een passend regionaal kader.

Er werd tevens beslist om één enkel internationaal stroomgebiedsbeheersplan voor de Maas, respectievelijk voor de Schelde op te stellen en de coördinatie ervan te verzekeren in de schoot van de ICBM, respectievelijk de ICBS.

Teneinde zich in te spannen om met passende maatregelen een integraal waterbeheer te verwezenlijken zou in de schoot van de ICBM en ICBS een multilateraal overleg gevoerd worden met het oog op de noodzakelijke maatregelen, daarbij inbegrepen preventieve maatregelen, om bij te dragen aan het afzwakken van de effecten van overstromingen en periodes van droogte. De transnationale ‘werkgroep hoogwater Maas’ zou dan ook met dat doel in de ICBM worden geïntegreerd. Bedoeling was de Verklaring van Namen van 8 april 1998 van de ministers belast met de bescherming tegen hoogwater in de nieuwe verdragen mee op te nemen.

Deze ‘Verklaring van Luik’ werd naast de Partijen van het Verdrag inzake de bescherming van de Maas respectievelijk de Schelde tevens ondertekend door de ministers van Duitsland, het Groot-hertogdom Luxemburg en de Federale regering van België. Duitsland en Luxemburg verklaarden het voornemen te hebben toe te treden tot het verdrag inzake de bescherming van de Maas. De federale regering van België verklaarde het voornemen te hebben toe te treden tot de beide verdragen. De drie kandidaat-partijen gaven ook te kennen zoveel mogelijk hun medewerking te verlenen aan de werkzaamheden.

Teneinde de ‘Verklaring van Luik’ uit te voeren dienden de verdragen inzake de bescherming van de Maas, respectievelijk de Schelde behoorlijk aangepast te worden daar deze beide verdragen enkel toepassing hebben op de waterkwaliteit van de hoofdstroom.

In de verdragen inzake de bescherming van de Maas respectievelijk de Schelde werd geen wijzigingsclausule opgenomen en het aanbrengen van wijzigingen in deze verdragen zou de leesbaarheid niet bevorderen vandaar dat gekozen werd voor twee nieuwe verdragen.

Hoe dan ook vormen de verdragen inzake de bescherming van de Maas respectievelijk de Schelde de grondslag voor de twee nieuwe verdragen en het acquis van de verdragen wordt in de twee nieuwe verdragen behouden.

De teksten van de twee nieuwe verdragen zijn gelijklopend. Waar, op basis van de eigenheid van het stroomgebiedsdistrict, een inhoudelijk verschil beoogd wordt, wordt dit duidelijk weergegeven bij de artikelsgewijze bespreking.

2. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELLEN

Titel van het verdrag

De titel van het verdrag werd gewijzigd van ‘Verdrag inzake de bescherming van de Maas’ naar ‘Maasverdrag’.

Hiermee wordt reeds aangegeven dat het verdrag niet enkel de kwaliteit van de Maas behandelt, maar verdergaand is en o.a. ook de kwantiteit behelst.

Ingevolge de nieuwe verdragen wordt tevens uitvoering gegeven aan de coördinatieverplichtingen van de Kaderrichtlijn Water inzake internationale stroomgebiedsdistricten en de ‘Verklaring van Namen’ die betrekking heeft op de bescherming tegen hoogwater in de Maas.

Overwegingen

Ondanks het feit dat er een nieuw verdrag opgesteld wordt, is het in eerste instantie de bedoeling de werkzaamheden en de samenwerking die reeds bestaat ingevolge het verdrag inzake de bescherming van de Maas te behouden en verder te zetten.

Verder zal de coördinatie in het internationaal stroomgebiedsdistrict op grond van de Kaderrichtlijn Water plaatsvinden in de Commissies.

Het verdrag geeft uitvoering aan de beleidsdoelstellingen van de ‘Verklaring van Luik’ en de ‘Verklaring van Namen’(overweging 7).

Artikel 1

Begripsbepalingen

De definities ‘stroomgebied’ en ‘internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas’ zijn conform de definities van de Kaderrichtlijn Water.

Het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas stemt overeen met het stroomgebied van de Maas.

Een kaart, opgenomen als bijlage bij het verdrag, geeft op algemene en indicatieve wijze de grenzen van het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas aan.

Naar analogie van de naamswijziging van het verdrag is de naam van de commissies herleid tot ‘In-

ternationale Maascommissie' i.p.v. de huidige benaming 'Internationale Commissie voor de bescherming van de Maas'.

In aanvulling op de definities vermeld in de verdragen zijn de definities van de Kaderrichtlijn Water van toepassing.

Artikel 2

Doel van het verdrag

De verdragspartijen streven het bereiken van een duurzaam en integraal waterbeheer na, in het bijzonder rekening houdend met de multifunctionaliteit van de Maas.

Hierbij wordt duidelijk aangegeven dat het verdrag verder gaat dan het verdrag inzake de bescherming van de Maas waar het vooral om de waterkwaliteit ging.

De term 'rekening houdend met de multifunctionaliteit' heeft in dit verdrag een bijzondere betekenis en werd door de Vlaamse en Nederlandse delegaties – die een doorgedreven integraal waterbeheer beogen – met klem verdedigd. Deze verbijzondering laat een ruimere interpretatie naar doelstellingen toe dan de Kaderrichtlijn Water waar, voor oppervlaktewaters, alleen het halen van de milieudoelstellingen (biologische, hydromorfologische en fysisch-chemische kwaliteitselementen) centraal staan. De stelling van de MiNa-Raad (briefadvies van 14.10.02) dat de verdragen geen garantie bieden voor een krachtdadig grensoverschrijdend integraal waterbeleid is correct aangezien er geen concretere doelstellingen inzake integraal waterbeleid verwoord staan. Toch leeft er bij de onderhandelaars de overtuiging dat de nieuwe verdragen een kader scheppen om in de geest van goed nabuurschap progressief te groeien naar een daadwerkelijk grensoverschrijdende samenwerking waar de diverse kwaliteits- en kwantiteitsdoelstellingen met betrekking tot het multifunctioneel karakter van het stroomgebiedsdistrict op gelijke voet worden gehandeld.

De partijen zullen in het bijzonder samenwerken om de tenuitvoerlegging van de uit de Kaderrichtlijn Water voortvloeiende verplichtingen af te stemmen, om één enkel beheersplan voor het internationaal stroomgebiedsdistrict op te stellen, voorzorgsmaatregelen en beschermingsmaatregelen tegen hoogwater af te stemmen en bij te dragen tot het afzwakken van de effecten van hoogwater

en perioden van droogte, om maatregelen ter voorkoming en bestrijding van calamiteuze waterverontreiniging af te stemmen en te zorgen voor de noodzakelijke informatiedoorgeleiding.

Teneinde zoveel mogelijk gelijke bepalingen te hebben in de verdragsteksten van de Maas respectievelijk de Schelde, wordt in sub c) iets afgeweken van de 'Verklaring van Namen' door de term 'afstemmen' van de maatregelen tegen hoogwater te laten voorafgaan door 'overleggen'. Reden van deze toevoeging is het feit dat de hoogwaterbescherming, zoals overeengekomen voor de Maas, nog niet in hetzelfde stadium verkeert voor de Schelde waar de multilaterale afstemming nog moet van start gaan. Voor de Maas kan men voortbouwen op de werkzaamheden en ervaring van de Werkgroep Hoogwater Maas die thans geïntegreerd is in de Maascommissie.

Artikel 3

Beginselen van de samenwerking

Dezelfde beginselen uit het verdrag inzake de bescherming van de Maas werden in het Maasverdrag overgenomen met dit verschil dat de beginselen niet meer in het verdrag zelf gedefinieerd worden, maar dat er verwezen wordt naar de definities en interpretaties in het Europees milieurecht.

Reden hiertoe is onder meer mee te evolueren met het Europees milieurecht.

De engagementen van de verdragsluitende partijen worden er weergegeven.

Het gaat vooral over de afstemming van het beleid en informatie-uitwisseling.

De verdragsluitende partijen zullen de nodige maatregelen treffen voor de uitvoering van het Maasverdrag en van de adviezen, aanbevelingen en besluiten genomen door de Commissie.

Grote aandacht wordt besteed aan informatie-uitwisseling, waaronder het elkaar waarschuwen van naderend onheil met betrekking op calamiteuze verontreinigingen en hoogwater.

De verdragsluitende partijen zullen het beleid inzake het beheer van sedimenten op elkaar afstemmen en het storten en terugstorten, alsmede het verplaatsen in benedenstroomse richting, van ver-

ontreinigde baggerspecie zoveel mogelijk beperken.

Dit is naar analogie van artikel 4 van het verdrag inzake de bescherming van de Maas.

In het Maasverdrag is onder lid 2, sub a) een bepaling opgenomen met betrekking tot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waarvan het grondgebied volledig gelegen is buiten het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas maar dat wel belangen heeft als onttrekker van water voor de productie van drinkwater (zie ook artikel 5). Het betreft het nemen van maatregelen om ervoor te zorgen dat de activiteiten die worden ondernomen door rechtspersonen waarover het toezicht kan uitoefenen, bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het verdrag, zoals bepaald in artikel 2. In het verdrag van Charleville-Mézières inzake de bescherming van de Maas was een dergelijke bepaling ook opgenomen.

Artikel 4

Taken van de Commissie

In artikel 4 worden de taken van de Commissie opgesomd.

Er wordt een Commissie ingesteld. Deze Commissie is de opvolger van de Internationale Commissie voor de bescherming van de Maas (ICBM). Zoals verder bij de bespreking van artikel 9 wordt aangehaald zullen de goederen, rechten, verplichtingen, schuldvorderingen, enz. van de ICBM die voortvloeien uit contracten en gerechtelijke procedures door de Commissie integraal overgenomen worden.

De Commissie brengt adviezen of aanbevelingen uit om het Maasverdrag uit te voeren en neemt besluiten m.b.t. de interne organisatie en over de noodzakelijk geachte werkorganisatie. In artikel 5 wordt de besluit-vormingsprocedure vastgelegd.

De Commissie is een belangrijk forum voor uitwisseling van informatie, coördinatie en het uitbrengen van adviezen. De engagementen worden niet onder dwang, maar in een geest van vertrouwen nageleefd. Verdere argumenten waarom er zowel in het Maas- als het Scheldeverdrag geopteerd wordt voor adviezen en aanbevelingen in plaats van beslissingen inzake de tenuitvoerlegging van de beide verdragen zijn de volgende : (i) een belangrijk deel van de bepalingen vallen onder de

Kaderrichtlijn Water en moeten sowieso via het communautair recht geïmplementeerd worden, en (ii) bij nader inzien worden ook in de huidige verdragen geen bindende beslissingen genomen zoals in het verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoost-Atlantische Oceaan, gesloten te Parijs op 22 september 1992.

Alhoewel er kan gesteld worden dat een meer bindende besluitvorming theoretisch moet leiden tot een sterkere invulling van de verplichtingen van de Verdragen mag daaruit niet worden afgeleid dat een soepeler samenwerkingsverband per se moet leiden tot minder resultaten. De geest van wederzijds vertrouwen kan een heilzame werking hebben.

De multilaterale afstemming van de tenuitvoerlegging van de verplichtingen van de Kaderrichtlijn Water vindt plaats in de Commissie.

In lid 3 is onder c) de economische analyse van het waterverbruik opgenomen zoals gevraagd in het advies van de MiNa-Raad van 14 oktober 2002.

Naast de tenuitvoerlegging van de verplichtingen van de Kaderrichtlijn Water heeft de Commissie voorts als taken het verlenen van adviezen en aanbevelingen ter verbetering van de preventie van en de bescherming tegen hoogwater, de afstemming van waarschuwings- en alarmsystemen voor hoogwater, enz. adviezen of aanbevelingen voor het afzwakken van de effecten van perioden van droogte, ter bestrijding van de voorkoming en de bestrijding van calamiteuze waterverontreiniging, e.a.

Verder heeft de Commissie tot taak het versterken van de informatie-uitwisseling van het beleid van de verdragsluitende partijen, de afstemming van de programma's voor de bewaking van de waterkwaliteit teneinde te komen tot een homogeen meetnet, e.a.

In essentie worden hier het acquis van het bestaande verdrag overgenomen en de engagementen van de Verklaringen van Luik respectievelijk Namen inzake de bescherming tegen overstromingen geïntegreerd.

Artikel 5

Samenstelling en werkwijze van de Commissie

In artikel 5 wordt de samenstelling en werkwijze van de Commissie geregeld.

Elke verdragsluitende partij benoemt haar afgevaardigden, onder wie de delegatieleider.

In het Maasverdrag wordt een enigszins andere besluitvorming dan in het Scheldeverdrag voorzien (lid 4). In het Maasverdrag formuleert de Commissie haar adviezen of aanbevelingen en neemt de Commissie haar besluiten in aanwezigheid van de meerderheid der delegaties en met eenparigheid der stemmen. Zowel in het Maas- als in het Scheldeverdrag is voorzien dat de Commissie haar beslissingen met eenparigheid neemt en dat elke delegatie beschikt over één stem. In het Maasverdrag daarentegen staat dat één of meerdere stemonthoudingen de eenparigheid niet in de weg staan, terwijl dit voor het Scheldeverdrag beperkt blijft tot één onthouding.

Het argument is het aantal verdragsluitende partijen (8 voor het nieuwe Maasverdrag versus 5 voor het huidige verdrag) waarvan enkele voor slechts een klein deel van het toepassingsgebied (geografisch en/of inhoudelijke punten) een bevoegdheid hebben. De afwezigheid van meer dan één van deze verdragsluitende partijen is niet ondenkbaar en kan daardoor de besluitvorming in de weg staan wanneer meer dan één stemonthouding de eenparigheid bedreigt.

Het secretariaat van de Internationale Maascommissie bevindt zich te Luik. De vestiging van het secretariaat is m.a.w. dezelfde als deze van de ICBM.

De Commissie bezit rechtspersoonlijkheid. De Commissie geniet op het grondgebied van elk der verdragsluitende partijen de handelingsbevoegdheid die noodzakelijk is voor de vervulling van haar taken.

Tijdens de plenaire vergadering van 28 november 2003 werd een huishoudelijk en financieel reglement opgesteld ter regeling van de werkzaamheden. In het huishoudelijk en financieel reglement werd in een schriftelijke besluitvormingsprocedure voorzien.

Net zoals in artikel 3 is in artikel 5 van het Maasverdrag een aparte clause opgenomen met betrekking tot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat geen grondgebied heeft in het stroomgebiedsdistrict van de Maas maar er belangen heeft als drinkwaterproducent.

Artikel 6

Waarnemers en samenwerking met derden

In het Maasverdrag is het waarnemersveld uitgebreid met de niet-gouvernementele organisaties voor zover er sprake is van raakvlakken tussen de belangen of taken van de Internationale Maascommissie en de waarnemers. Verder kan de Commissie zich laten bijstaan door deskundigen en deze uitnodigen op de vergaderingen.

Lid 4 en 5 bepalen de informatie-uitwisseling en samenwerking met de waarnemers. De modaliteiten van deze samenwerking worden geregeld in het huishoudelijk en financieel reglement.

Er werd geen concreet voorstel in de zin van het voorstel van de MiNa-Raad van 3 mei 2001 inzake de samenwerking met de NGO's, belangenorganisaties en sectoren¹ in het verdrag vermeld aangezien de meeste partijen intern nog geen definitieve regeling hebben getroffen omtrent publieke participatie. Wel zijn zoals hiervoor reeds vermeld, de modaliteiten van de samenwerking en de voorwaarden voor de toelating geregeld in het huishoudelijke reglement.

Artikel 7

Financiering van de Commissie

Gezien de uitbreiding van het geografisch toepassingsgebied, het aantal verdragsluitende partijen en de bevoegdheden werd de verdeelsleutel voor het verdrag aangepast.

Deze aanpassing houdt rekening met het oppervlak van het grondgebied in het stroomgebiedsdistrict, het aantal inwoners en de bevoegdheden. Dit laatste aspect is van toepassing voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor wat betreft de Maascommissie en voor de federale Staat België wiens bevoegdheden relatief beperkt zijn, in het bijzonder bij het Maasverdrag aangezien er geen kustwateren op Belgisch grondgebied gelegen zijn.

Voor de Maascommissie wordt het Duits als derde taal toegevoegd.

¹ Advies van de MiNa-Raad van 3 mei 2001 over de samenwerking van de internationale commissies voor de bescherming van rivieren de Maas en de Schelde met NGO's, belangenorganisaties en sectoren.

verdeelsleutel (%)	Maascommissie		Ter vergelijking Scheldec commissie	
	huidig verdrag	nieuw verdrag	huidig verdrag	nieuw verdrag
B.R. Duitsland	nvt	14.5	nvt	nvt
Koninkrijk België	nvt	0.5	nvt	0.5
Brussels H. Gewest	7	4.5	10	5
Vlaams Gewest	7	5	40	37.5
Waals Gewest	35	30	10	10
Franse Republiek	16	15	30	40
G.H. Luxemburg	nvt	0.5	nvt	nvt
K. der Nederlanden	35	30	10	7

Artikel 8

Geschillenbeslechting

Het verdrag voorziet niet in een bijzondere regeling voor de geschillenbeslechting. De verdragsluitende partijen zullen ernaar streven door onderhandeling tot een oplossing te komen of door middel van een andere methode van geschillenbeslechting die de partijen aanvaarden.

Artikel 9

Relatie met andere verdragen

Het verdrag inzake de bescherming van de Maas wordt ingevolge het nieuwe verdrag opgeheven en vervangen door het nieuwe verdrag.

Zoals hoger reeds aangehaald betreft het hier een nieuw verdrag, waarbij het acquis van het verdrag inzake de bescherming van de Maas in het nieuwe verdrag opgenomen wordt.

Adviezen, aanbevelingen en besluiten genomen ingevolge het verdrag inzake de bescherming van de Maas blijven van toepassing behoudens wanneer zij uitdrukkelijk beëindigd worden of niet verenigbaar zijn met het nieuwe verdrag, besluiten, adviezen of aanbevelingen genomen ingevolge het nieuwe verdrag.

Verder wordt bepaald dat de rechten, goederen, archieven, e.a. van de ICBM worden overgenomen door de Internationale Maascommissie.

Belangrijk is dat bepaald wordt dat de bepalingen van het Maasverdrag geen afbreuk doen aan de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit andere internationale verdragen, voorafgaand aan de inwerkingtreding van het Maasverdrag.

Zo kan bijvoorbeeld geen afbreuk gedaan worden aan het verdrag van 17 januari 1995 tussen het Vlaamse Gewest en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de afvoer van het water van de Maas.

Artikel 10

Inwerkingtreding

Het Maasverdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de laatste mededeling. Het Koninkrijk België wordt aangeduid als depositaris voor het Maasverdrag.

Artikel 11

Opzegging

Na het verstrijken van een periode van drie jaar na de inwerkingtreding kan het Maasverdrag door elk der verdragsluitende partijen opgezegd worden.

Artikel 12

Authentieke tekst en neerlegging

Het Maasverdrag is opgesteld in de Nederlandse, de Franse en de Duitse taal. De drie teksten zijn gelijkelijk authentiek.

Bijlage

Als bijlage wordt een indicatieve kaart op A4-formaat ter veraanschouwelijking van het internationale stroomgebiedsdistrict van de Maas weergegeven. De kaart laat besluiten van de verdragsluitende partijen alsmede internationale afspraken onverlet.

3. BETROKKENHEID VAN VLAANDEREN

De verdragen zijn gemengde verdragen, in die zin dat ze zowel betrekking hebben op bevoegdheden van de gewesten als van de federale overheid.

De gewestbevoegdheden betreffen meer bepaald het leefmilieu en het waterbeleid (artikel 6, § 1, II. van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd), de ontwatering (artikel 6, § 1, III. 9°, van de bijzondere wet) en de openbare werken en het vervoer (artikel 6, § 1, X. van de bijzondere wet).

De federale overheid is bevoegd voor de regelgeving met betrekking tot de territoriale zee inclusief de kustwateren zeewaarts vanaf de gemiddelde laagste laagwaterlijn (residuaire territoriale bevoegdheid, overgangsbepaling bij artikel 35 van de Grondwet) en voor het vaststellen van productnormen (artikel 6, § 1, II., vijfde lid, 1°). Daarnaast beschikt de federale overheid over bevoegdheden inzake het prijsbeleid voor drinkwater.

4. PROCEDUREVERLOOP

4.1. Gemengd karakter

De verdragen werden door de Werkgroep Gemengde Verdragen, een adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid (ICBB) gemengd verklaard tijdens haar vergadering van 22 maart 2002. Dit werd door de ICBB bekrachtigd op 10 oktober 2002.

Het ‘Samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen’, ondertekend te Brussel op 8 maart 1994 en goedgekeurd bij wet en decreet, is van toepassing. Dit betekent dat de bekrachtigingsoorkonde na instemming in alle betrokken parlementaire assemblees door de Koning wordt opgesteld. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet behoeven deze verdragen na de ondertekening de instemming van het Vlaams Parlement, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, de Waalse Gewestraad en het Federale Parlement. Slechts dan zullen ze door de Koning kunnen worden geratificeerd en in wer-

king kunnen treden. Ook de opzegging gebeurt na instemming van alle betrokken overheden in het kader van de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid. Deze gezamenlijke ratificatie en opzegging doet geen afbreuk aan de autonome deelname van de gewesten in de werkzaamheden van de Commissie, aangezien dit volgt uit artikel 5.4 van het verdrag zelf.

4.2. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De SERV liet via zijn brief van 10 december weten geen advies uit te brengen over het voorontwerp van decreet, vermits het louter een instemming beoogt met het internationale verdrag dat reeds ondertekend is. Wel vraagt de Raad dat het Vlaamse Gewest aanstuurt op een brede invulling van het begrip ‘NGO’ in het huishoudelijke reglement van de Internationale Scheldecommissie. Ook moet de samenwerking met de NGO’s in het huishoudelijk reglement voldoende uitgewerkt zijn.

4.3. Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MiNa-Raad)

De MiNa-Raad bracht een briefadvies uit op 14 oktober 2002, nog voor de ondertekening van het verdrag.

De MiNa-Raad, aan wie op 2 december 2003 opnieuw advies werd gevraagd, stelt in zijn antwoord van 22 december 2003 vast dat de impact van dit briefadvies op de verdragen beperkt bleek, zodat de Raad wellicht zijn opmerkingen uit het briefadvies zou herhalen. De MiNa-Raad heeft daarom besloten geen advies vast te stellen binnen de vooropgestelde termijn. Dit mag volgens de Raad geen beletsel zijn om de ratificatie verder te zetten, omdat deze op zich een belangrijke stap is voor het waterbeleid in het stroomgebied. De Raad zal evenwel nog een advies formuleren in een bredere context, dat naar hij hoopt nuttig zal zijn voor de onderbouwing van het debat in het Vlaams Parlement.

Op 28 november 2003 vond de plenaire vergadering van de vernieuwde Internationale Maascommissie plaats. Tijdens deze vergadering werd het nieuwe huishoudelijk en financieel reglement goedgekeurd, alsook de procedure voor de tenuitvoerlegging van de bepalingen inzake de samenwerking met de NGO’s, zoals voorzien in het nieuwe reglement. In dit reglement en in de procedure wordt in belangrijke mate tegemoet gekomen aan

de verzuchtingen van de MiNa-Raad en de SERV inzake de participatie van de NGO’s in de werkzaamheden van de ISC.

4.4. Advies van de Raad van State

Het advies van de Raad van State werd gegeven op 18 december 2003. De Raad meent dat het ontwerp geen aanleiding geeft voor opmerkingen.

4.5. Inwerkingtreding

Het verdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de laatste mededeling van het voltooien van de interne procedures voor de ratificatie van het verdrag door de verdragsluitende partijen.

De goedkeuring van het verdrag door het Vlaams Parlement middels het voorliggende ontwerp van decreet is noodzakelijk met het oog op de uiteindelijke ratificatie ervan door België.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Mobiliteit,
Openbare Werken en Energie,*

Gilbert BOSSUYT

*De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw
en Ontwikkelingssamenwerking,*

Ludo SANNEN

*Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid
en E-government,*

Patricia CEYSENS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende goedkeuring van het Maasverdrag,
ondertekend in Gent op 3 december 2002

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking en de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Het Maasverdrag, ondertekend in Gent op 3 december 2002, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie,

Gilbert BOSSUYT

Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking,

Ludo SANNEN

Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 10 december 2003
50/AB/kv/brfAdvMaas&ScheldeDe heer SANNEN Ludo
Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en
Ontwikkelingssamenwerking
E. Jacqueminaan 20

1000 BRUSSEL

Betreft: Adviesvraag over de voorontwerpen van decreet houdende goedkeuring van het Maasverdrag en het Scheldeverdrag.

Mijnheer de Minister,

Op 2 december 2003 ontving de raad uw adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Maasverdrag, ondertekend in Gent op 3 december 2002 en het voorontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Scheldeverdrag, ondertekend in Gent op 3 december 2002. Gezien deze voorontwerpen van decreet louter instemmen met internationale verdragen die reeds door België zijn ondertekend, zal de raad hierover geen advies uitbrengen.

Naar aanleiding van deze adviesvraag, vraagt de raad wel dat het Vlaamse gewest aanstuurt op een brede invulling van het begrip 'NGO's' in de nog op te maken huishoudelijke reglementen van de Internationale Maascommissie en de Internationale Scheldec commissie. Meer bepaald vindt de raad dat deze huishoudelijke reglementen in ieder geval moeten vastleggen dat ook belangenorganisaties en sectororganisaties 'NGO's' zijn. Ook moeten de huishoudelijke reglementen de samenwerking met deze NGO's voldoende uitwerken. Dit is in de verdragsteksten namelijk nog niet gebeurd. De verdragsteksten beperken zich tot het toekennen van de status van waarnemer aan de NGO's.

De raad hoopt dat u met deze bemerkingen rekening kan houden.

Met de meeste hoogachting,

Pieter Kerremans
Administrateur-generaalXavier Verboven
Voorzitter

ADVIEZEN VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN

MiNa-Raad

**Briefadvies
van 14 oktober 2002**

**Betreffende de ontwerpvoorstellen van de nieuwe
verdragen voor de bescherming van de Schelde en
de Maas**

Mevrouw Vera Dua
Vlaams minister van Leefmilieu
en Landbouw
Emiel Jacqmainlaan 20
1000 Brussel

Datum: 15 oktober 2002
Referentie: 04.03.01/L3/2002/865
Betreft: De ontwerpvoorstellen van de nieuwe verdragen voor de bescherming van de Schelde en de Maas

Mevrouw de Minister,

Met uw brief van 10 oktober 2002, die wij op dezelfde dag ontvingen, heeft u de ontwerpvoorstellen van de nieuwe Maas- en Scheldeverdragen aan de MiNa-Raad overgemaakt samen met de suggestie dat Raad hierover op eigen initiatief een advies zou kunnen uitbrengen. De termijn voor dergelijk advies stelt u vast tegen uiterlijk 25 oktober 2002 omdat dan de delegatieleiders voor een laatste maal samenkomen om de definitieve tekst vast te stellen voor de plechtige ondertekening op 3 december 2002 te Gent. De Raad heeft voor 25 oktober 2002 slechts één raadszitting gepland op 14 oktober 2002. Gelet op de drukke agenda van de laatste maanden was nog maar eens een bijkomende zitting van de Raad niet wenselijk. Omdat hij zoveel belang hecht aan het integraal waterbeleid waarvan deze verdragen een belangrijke exponent zouden moeten zijn, gaat hij de uitdaging aan om een briefadvies te formuleren. Voor een advies ten gronde was in de gegeven omstandigheden onvoldoende tijd.

De Raad beperkt zich daarom in hoofdzaak tot een algemene appreciatie, maar hij heeft dankzij een uitgebreide toelichtingsnota die bij de adviesvraag was gevoegd en dankzij een gewaardeerde toelichting door de heer Jean Pauwels van de VMM toch ook enkele specifieke bedenkingen. Die worden aan het einde van deze brief geformuleerd.

De Raad wenst eerst en vooral zijn respect uit te spreken voor de inspanningen van de Vlaamse onderhandelaars. De Raad is ervan overtuigd dat zij met hun grootste inzet ertoe bijgedragen hebben om de principes van het integraal waterbeleid en de geest van de Kaderrichtlijn 'water' zo optimaal als mogelijk in de verdragen te verwerken.

Toch is de MiNa-Raad niet tevreden met het resultaat, en wellicht wordt deze mening gedeeld door alle betrokkenen in Vlaanderen. Deze voorstellen van verdragen bieden geen garantie voor een krachtdadig grensoverschrijdend integraal waterbeleid. De Raad stelt vast dat de geest en de doelstellingen van de Kaderrichtlijn afgevlakt worden tot een quasi minimum minimum van wat de Kaderrichtlijn beoogt. Dit impliceert dat de ICBM en de ICBS in de eerste plaats tot een forum van uitwisseling van informatie verworden, in het beste geval tot een adviesorgaan. Zelfs de principes van de Ministerverklaring van Luik van 30 november 2001 werden niet gehandhaafd. De Raad suggereert om de ontwerpen van verdragsteksten te vergelijken met de verdragsteksten van andere internationale stroomgebiedsdistricten. Bijvoorbeeld in het Donauverdrag (www.icpdr.org) wordt eerst uitvoerig en in krachtdadige bewoordingen

ingegaan op de verplichtingen van de partijen waarin het voorkomen van grensoverschrijdende impact centraal staat.

De eerdere voorstellen van de MiNa-Raad aangaande de samenwerking van de internationale commissies met de NGO's gingen uit van een volwaardige invulling van het internationale niveau; in casu een commissie met bevoegdheden en beslissingsmacht die verder gaan dan advisering. De voorstellen die nu voorliggen werpen echter een totaal ander licht op het belang en de waarde van de participatie van de NGO's. Met dit resultaat zullen weinig NGO's bereid gevonden worden om te participeren in ICBM of ICBS. Het lijkt weinig zinvol om in een adviserend orgaan te zetelen van een commissie die zelf slechts een adviserende functie heeft.

Aangaande zijn specifieke opmerkingen verwijst de Raad in eerste instantie naar de passage in het voorstel Scheldeverdrag (preamble) waar gesteld wordt dat de coördinatie binnen het internationaal stroomgebiedsdistrict al naargelang de te behandelen gebieden, multilateraal, bilateraal of nationaal moet zijn. De achterliggende reden hiervoor blijkt het feit dat Frankrijk het stroomgebied van de Somme wil toevoegen aan het stroomgebiedsdistrict van de Schelde, maar van daaruit geen inmenging – in casu geen advies – wil. De Raad vindt het eigenaardig dat het stroomgebied van de Somme niet toegevoegd wordt aan het stroomgebiedsdistrict van de Seine, zodat dit een interne Franse aangelegenheid zou worden. De Raad vraagt zich echter af welke consequenties dit heeft op het beheer van de 'Brugse Polders' die ook aan het stroomgebiedsdistrict van de Schelde worden toegevoegd. De Raad dringt erop aan dat de consequenties ervan worden nagegaan.

In de afstemming met de Kaderrichtlijn stelt de Raad vast dat Artikel 5 van de verdragen "Taken van de Commissie" geen correcte vertaling geeft van Artikel 5 van de Kaderrichtlijn. De Kaderrichtlijn voorziet "een economische analyse van het watergebruik", wat niet voorkomt in het verdrag.

Mevrouw de Minister, de Raad is ervan overtuigd dat noch de Vlaamse onderhandelaars noch de Vlaamse beleidsvoerders verantwoordelijk zijn voor het povere eindresultaat van de onderhandelingen. Mocht het niet meer mogelijk zijn de inhoud van de verdragen fundamenteel te versterken ter voorkoming van grensoverschrijdende impact, dan betwijfelt de Raad de slagkracht van de Internationale Commissies om integraal waterbeheer op stroomgebiedsniveau te verwezenlijken. Indien dit resultaat dan toch tot groot enthousiasme zou leiden bij de andere Verdragspartijen, dan dringen wij toch aan op enige nuancering van Vlaamse kant.

Met de meeste hoogachting,

Jan Verheeke
Wvd directeur

Prof. dr. Rudi Verheyen
Voorzitter

MiNa-Raad

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Openbaar adviesorgaan ten behoeve van de Vlaamse regering
en van het Vlaams Parlement

De heer Ludo Sannen
Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en
Ontwikkelingssamenwerking
Alhambragebouw
Emile Jacqmainlaan 20, 7de verd.
1000 BRUSSEL

Datum: 22 december 2003
Ref.: 3.03.08/L3/2003/980
Betreft: Adviesvraag omtrent het Voorontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Maasverdrag en het
Voorontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Scheldeverdrag.

Mijnheer de Minister,

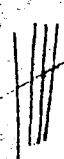
Uw brief van 2 december 2003 met een vraag om binnen een termijn van 30 dagen advies uit te brengen over de in hoofding vermelde voorontwerpen van decreet, hebben wij in goede orde ontvangen.

De MiNa-Raad heeft op 14 oktober 2002 over de ontwerpvoorstellen van de verdragen voor de bescherming van de Schelde en van de Maas reeds een briefadvies uitgebracht. De impact daarvan op de verdragen bleek beperkt, zodat de Raad zijn opmerkingen naar aanleiding van de voorliggende adviesvraag wellicht zou herhalen. Daarom heeft de MiNa-Raad besloten dat geen advies zal vastgesteld worden binnen de vooropgezette termijn.

Deze beslissing van de MiNa-Raad mag evenwel geen beletsel zijn om de procedure verder te zetten. De ratificatie van de verdragen op zich is immers een belangrijke stap voor het waterbeleid en het waterbeheer in het Scheldebekken en in het Maasbekken.

Toch heeft de Raad heeft zich ook voorgenomen om de Verdragen op eigen initiatief toch nog te bespreken, maar dan wel in een bredere context. Het advies dat de MiNa-Raad daaromtrent zal formuleren, zal hopelijk nuttig zijn voor de onderbouwing van het debat in het Vlaams Parlement over de beide decreten.

Inmiddels verblijft,

Jan Verheeke
Waarnemend Directeur

met de meeste hoogachting,

Prof. Dr. Rudi Verheyen
Voorzitter

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.203/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 2 december 2003 door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende goedkeuring van het Maasverdrag, ondertekend in Gent op 3 december 2002", heeft op 18 december 2003 het volgende advies gegeven:

Het ontwerp geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

36.203/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT, P. LEMMENS,	staatsraden,
	H. COUSY,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

W. DEROOVER

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

*De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw
en Ontwikkelingssamenwerking,*

DE VLAAMSE REGERING,

Ludo SANNEN

Op voorstel van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, de Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking en de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government ;

*De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands
Beleid en E-government,*

Na beraadslaging,

Patricia CEYSENS

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Het Maasverdrag, ondertekend in Gent op 3 december 2002, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 6 februari 2004.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Mobiliteit,
Openbare Werken en Energie,*

Gilbert BOSSUYT

BIJLAGE

MAASVERDRAG

(eindversie 21 november 2002)

De Regeringen van

- de Bondsrepubliek Duitsland,
- het Koninkrijk België, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van België, het Vlaams Gewest van België, het Waals Gewest van België,
- de Franse Republiek,
- het Groothertogdom Luxemburg,
- het Koninkrijk der Nederlanden,

Overwegend de door de Verdragspartijen van het Verdrag inzake de bescherming van de Maas, gesloten te Charleville-Mézières op 26 april 1994, verrichte werkzaamheden en verlangend de bestaande samenwerking te versterken tussen de Staten en Gewesten die betrokken zijn bij de bescherming en het gebruik van het water in het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas,

Ernaar strevend zorg te dragen voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van het water en van de aquatische ecosystemen van het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas, teneinde recht te doen aan het waardevolle karakter van haar wateren, oevers, oevergebieden en kustwateren,

Geleid door de gezamenlijke wens om samen te werken teneinde een duurzame ontwikkeling tot stand te brengen en de wil om, elk voor zich, de passende maatregelen voor een integraal beheer van het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas te treffen teneinde een duurzaam en integraal waterbeheer te bereiken, in het bijzonder rekening houdend met de multifunctionaliteit van de Maas,

Teneinde in het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas gezamenlijk zorg te dragen voor de afstemming die op grond van Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid noodzakelijk is,

Gelet op het feit dat de tenuitvoerlegging van het onderhavig Verdrag en van de Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid vereist dat in de schoot van het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas, al naar gelang de te behandelen geografische gebieden en thema's, een multilaterale, een bilaterale of een nationale afstemming plaats vindt,

Gelet op het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, gesloten te Helsinki op 17 maart 1992, en het Verdrag inzake de bescherming van het mariene milieu van de Noordoost-Atlantische Oceaan, gesloten te Parijs op 22 september 1992,

Ernaar strevend om in het kader van hun samenwerking de beleidsdoelstellingen te verwezenlijken van de ministeriële Verklaring van Namen van 8 april 1998 en die van Luik van 30 november 2001 en onder andere ernaar strevend bij te dragen aan het afzwakken van de effecten van overstromingen en van perioden van droogte,

Verlangend zorg te dragen voor de samenwerking bij de preventie van en de bescherming tegen hoogwater en bij het voorkomen en het bestrijden van calamiteuze waterverontreiniging,

Zich ervan bewust dat de bescherming van de Maas verder noodzakelijk is om het ecosysteem van de Noordzee in stand te houden en te verbeteren,

Zich ervan bewust dat de Maas voor uiteenlopende essentiële ecologische, economische en sociaal-maatschappelijke functies en doelen gebruikt wordt,

Vanuit de wil bij het nastreven van de doelstellingen van het onderhavig Verdrag samen te werken met intergouvernementele en niet-gouvernementele organisaties en het publiek hierbij in de zin van de Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid te betrekken,

Ervan overtuigd dat dit dringende taken zijn, waarbij elk voor zich bevoegd blijft voor de uitvoering van de gezamenlijk in het kader van het onderhavig Verdrag afgesproken acties,

Zijn het volgende overeengekomen:

ARTIKEL 1: BEGRIPSBEPALINGEN

In het onderhavig Verdrag wordt verstaan onder:

- a) "Kaderrichtlijn Water": Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (Publicatieblad der Europese Gemeenschappen L 327/1 van 22 december 2000) met inbegrip van eventuele wijzigingen;
- b) "Maas": de Maas vanaf haar bron tot aan haar monding in zee, daarbij inbegrepen de Bergsche Maas, de Amer, het Hollands Diep en het Haringvliet;
- c) "stroomgebied van de Maas": het gebied van waar al het over het oppervlak lopende water via de zijrivieren van de Maas en de Maas zelf op de Noordzee afwatert;
- d) "internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas": het gebied van land en zee, afgebakend door de Verdragsluitende Partijen overeenkomstig de Kaderrichtlijn Water, dat uit het stroomgebied van de Maas en de bijbehorende grond- en kustwateren bestaat.

Een kaart, opgenomen als bijlage bij het onderhavig Verdrag, geeft op algemene en indicatieve wijze de grenzen van het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas aan;

- e) "Commissie": de Internationale Maascommissie;
- f) "Verdrag van Charleville-Mézières": het Verdrag inzake de bescherming van de Maas, ondertekend te Charleville-Mézières op 26 april 1994.

In aanvulling op de bovenstaande begripsbepalingen zijn de definities uit de Kaderrichtlijn Water van toepassing.

ARTIKEL 2: DOEL VAN HET VERDRAG

De Verdragsluitende Partijen streven het bereiken van een duurzaam en integraal waterbeheer van het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas na, in het bijzonder rekening houdend met de multifunctionaliteit van haar wateren.

Zij werken in het bijzonder samen om:

- a) de tenuitvoerlegging van de uit de Kaderrichtlijn Water voortvloeiende verplichtingen tot het verwezenlijken van haar milieudoelstellingen, en in het bijzonder alle maatregelenprogramma's, voor het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas af te stemmen;
- b) een enkel beheersplan voor het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas overeenkomstig de Kaderrichtlijn Water op te stellen;
- c) over de voorzorgsmaatregelen en beschermingsmaatregelen tegen hoogwater te overleggen en deze vervolgens af te stemmen, met inachtneming van de ecologische aspecten, ruimtelijke ordening, natuurbeheer en andere beleidsterreinen zoals landbouw, bosbouw en verstedelijking, en bij te dragen tot het afzwakken van de effecten van hoogwater en van perioden van droogte, daarbij inbegrepen preventieve maatregelen;
- d) maatregelen ter voorkoming en bestrijding van calamiteuze waterverontreiniging af te stemmen, alsmede zorg te dragen voor de noodzakelijke informatiedoorgeleiding.

ARTIKEL 3: BEGINSELEN VAN DE SAMENWERKING

1. Bij hun handelen laten de Verdragsluitende Partijen zich leiden door de volgende beginselen:
 - a) het voorzorgsbeginsel;
 - b) het beginsel van preventief handelen;
 - c) het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden;
 - d) het beginsel dat de vervuiler betaalt,

zoals gedefinieerd en gemeenschappelijk geïnterpreteerd in het Europese milieurecht.

2. De Verdragsluitende Partijen zullen, teneinde de in artikel 2 van het onderhavig Verdrag genoemde doelstellingen te verwezenlijken:

- a) de voor hun grondgebied nodige maatregelen voor de uitvoering van het onderhavig Verdrag alsmede van de adviezen, aanbevelingen en besluiten van de Commissie treffen en elkaar daarover informeren.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waarvan het grondgebied volledig gelegen is buiten het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas, neemt maatregelen om ervoor te zorgen dat de activiteiten die worden ondernomen door rechtspersonen waarover zij toezicht kan uitoefenen, bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het onderhavig Verdrag, zoals bepaald in artikel 2;

- b) de kwaliteit van de aquatische ecosystemen beschermen en waar mogelijk verbeteren, onder andere door inrichtingsmaatregelen en door geleiding van het gebruik;
 - c) de uitwisseling van informatie en meningen versterken;
 - d) bij calamiteuze verontreinigingen, waarvan de gevolgen de waterkwaliteit wezenlijk kunnen bedreigen, zo spoedig mogelijk de Partijen informeren die daardoor kunnen worden getroffen;
 - e) bij naderend hoogwater zo spoedig mogelijk de Partijen informeren die daardoor kunnen worden getroffen;
 - f) hun beleid inzake het beheer van de sedimenten naar behoefte op elkaar afstemmen en het storten en terugstorten in de wateren, alsmede het verplaatsen in benedenstroomse richting, van verontreinigde baggerspecie zoveel mogelijk beperken.
3. De bepalingen van het onderhavig Verdrag doen geen afbreuk aan het recht van de Verdragsluitende Partijen om afzonderlijk of gezamenlijk strengere maatregelen aan te nemen en toe te passen dan die uit hoofde van het onderhavig Verdrag.

ARTIKEL 4: TAKEN VAN DE COMMISSIE

1. De Verdragsluitende Partijen stellen de Commissie in voor de uitvoering van het onderhavig Verdrag.
2. De Commissie brengt adviezen of aanbevelingen aan de Verdragsluitende Partijen uit om het onderhavig Verdrag uit te voeren.

Zij neemt besluiten over maatregelen met betrekking tot de interne organisatie en over de noodzakelijk geachte werkorganisatie. Zij stelt de jaarlijkse begroting vast.

Deze adviezen en aanbevelingen worden uitgebracht en deze besluiten genomen overeenkomstig de procedure van artikel 5.

3. De multilaterale afstemming van de tenuitvoerlegging van de verplichtingen van de Kaderrichtlijn Water vindt plaats in de Commissie.

Dit betreft met name de afstemming van:

- a) de analyse van de kenmerken van het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas;
- b) het onderzoek van de effecten van menselijke activiteiten op de toestand van het oppervlakte- en het grondwater in het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas;
- c) de economische analyse van het watergebruik;
- d) de monitoringprogramma's;
- e) de maatregelenprogramma's;
- f) de opstelling van een enkel beheersplan voor het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas, of – wanneer dit niet tot stand zou komen – ten minste van de beheersplannen die door de Verdragsluitende Partijen voor de op hun grondgebied gelegen delen van het internationaal stroomgebiedsdistrict zijn opgesteld.

4. De Commissie heeft voorts de volgende taken:

a) het opstellen van adviezen of aanbevelingen ter verbetering van:

- de preventie van en de bescherming tegen hoogwater, met inachtneming van de ecologische aspecten, ruimtelijke ordening, natuurbeheer en andere beleidsterreinen zoals landbouw, bosbouw en verstedelijking,
- de afstemming van de waarschuwings- en alarmsystemen voor hoogwater,
- de kwaliteit van de operationele en alarmeringsgegevens met betrekking tot hoogwater door de ontwikkeling van voorspellingsmodellen,
- de gegevensuitwisseling tussen operationele centra;

b) het opstellen van adviezen of aanbevelingen voor het afzwakken van de effecten van perioden van droogte, preventieve maatregelen daarbij inbegrepen;

c) het opstellen van adviezen of aanbevelingen ter verbetering van de voorkoming en de bestrijding van calamiteuze waterverontreiniging, in het bijzonder wat de afstemming

betreft van de waarschuwings- en alarmsystemen teneinde te voorzien in een adequate doorgeleiding van informatie over calamiteuze waterverontreiniging waarvan verwacht kan worden dat deze wezenlijke grensoverschrijdende effecten zal hebben;

- d) het opstellen van adviezen of aanbevelingen ter verbetering van de visstand en de vismigratie;
 - e) het afstemmen van de programma's van de Verdragsluitende Partijen voor de bewaking van de waterkwaliteit, teneinde te komen tot een homogeen meetnet en dit in stand te houden;
 - f) het vaststellen van prioriteiten en het opstellen van een actieprogramma dat bijdraagt tot de realisering van de doelstellingen, opgenomen in artikel 2 van het onderhavig Verdrag, alsmede het regelmatig evalueren ervan. Na de opstelling van het eerste beheersplan voor het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas, het eventueel opstellen van een actieprogramma dat dit aanvult;
 - g) het versterken van de uitwisseling van informatie en van meningen over:
 - het waterbeleid van de Verdragsluitende Partijen,
 - hun beleid inzake het beheer van de sedimenten,
 - de beste beschikbare technologieën en de meest milieuveilige handelwijzen,
 - de projecten die zijn onderworpen aan een effectbeoordeling en die een wezenlijk grensoverschrijdend effect kunnen hebben, met inachtneming van de op het grondgebied van de Verdragsluitende Partijen van kracht zijnde wetgeving;
 - h) het aanmoedigen van de samenwerking en van de uitwisseling van informatie in het kader van de programma's voor wetenschappelijk onderzoek, verband houdende met de doelstellingen van het onderhavig Verdrag;
 - i) het opstellen van een jaarverslag, dat openbaar wordt gemaakt, en elk ander verslag dat zij dienstig acht;
 - j) het waar nodig samenwerken met andere internationale commissies of organisaties die soortgelijke taken voor andere stroomgebiedsdistricten uitvoeren.
5. De afstemming ten aanzien van de grensoverschrijdende deelstroomgebieden gelegen in het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas kan plaatsvinden in een passend regionaal kader.
6. De Commissie kan andere zaken binnen het toepassingsgebied van het onderhavig Verdrag behandelen, die de Verdragsluitende Partijen haar in onderlinge overeenstemming opdragen.

ARTIKEL 5: SAMENSTELLING EN WERKWIJZE VAN DE COMMISSIE

1. De Commissie bestaat uit delegaties van de Verdragsluitende Partijen. Elke Verdragsluitende Partij benoemt haar afgevaardigden, onder wie een delegatieleider.
2. Het voorzitterschap van de Commissie wordt afwisselend door iedere Verdragsluitende Partij uitgeoefend, voor een in het, in lid 8 van dit artikel voorziene, Huishoudelijk en Financieel Reglement bepaalde duur. De Verdragsluitende Partij die het voorzitterschap uitoefent wijst een van de leden van haar delegatie aan als Voorzitter van de Commissie. De Voorzitter treedt tijdens de vergaderingen van de Commissie niet op als woordvoerder van zijn delegatie.
3. De Commissie vergadert eenmaal per jaar, daartoe bijeengeroepen door de Voorzitter, en voorts op verzoek van ten minste twee delegaties. De Commissie kan sommige van haar vergaderingen op ministerieel niveau houden.
4. De Commissie formuleert haar adviezen of aanbevelingen en neemt haar beslissingen in aanwezigheid van de meerderheid der delegaties van de Verdragsluitende Partijen en met eenparigheid van stemmen. Het Huishoudelijk en Financieel Reglement alsmede de begroting van de Commissie worden aangenomen in aanwezigheid van alle delegaties. Elke delegatie beschikt over één stem. De afwezigheid van een stemgerechtigde delegatie geldt als stemonthouding. Een of meerdere stemonthoudingen staan eenparigheid niet in de weg.

De delegatie van het Koninkrijk België en de onderscheiden delegaties van de Belgische Gewesten beschikken over stemrecht voor de beslissingen die hun eigen bevoegdheden volgens de Belgische Grondwet en de Belgische wetgeving aangaan.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waarvan het grondgebied volledig gelegen is buiten het internationaal stroomgebiedsdistrict van de Maas, beschikt over stemrecht wat de adviezen, aanbevelingen en beslissingen betreft die een weerslag kunnen hebben op haar rechtmatige belangen als gebruiker van het Maaswater voor de onttrekking van water bestemd voor de productie van drinkwater of op haar financiële verplichtingen krachtens artikel 7 van het onderhavig Verdrag.

5. De werktalen van de Commissie zijn het Nederlands, het Frans en het Duits.
6. De Commissie beschikt over een permanent secretariaat, gevestigd in Luik, om zich in haar taken te laten bijstaan. De Commissie beslist over de aanwerving en het ontslag van het personeel van het secretariaat. Nadere regels daartoe worden vastgelegd in het Huishoudelijk en Financieel Reglement.
7. Teneinde de taken uit te oefenen die haar in het onderhavig Verdrag zijn toebedeeld, bezit de Commissie rechtspersoonlijkheid. Zij geniet op het grondgebied van elk der Verdragsluitende Partijen de handelingsbevoegdheid die noodzakelijk is voor de vervulling van haar taken. De Commissie wordt vertegenwoordigd door haar Voorzitter.
8. Ter regeling van haar werkzaamheden neemt de Commissie een Huishoudelijk en Financieel Reglement aan. Dit Reglement dient in een schriftelijke procedure voor de besluitvorming te voorzien, onverminderd de principes aangegeven in lid 4 van dit artikel.

ARTIKEL 6: WAARNEMERS EN SAMENWERKING MET DERDEN

1. De Commissie kan op hun verzoek als waarnemer erkennen:
 - a) de Europese Gemeenschap;
 - b) intergouvernementele organisaties waarvan de werkzaamheden verband houden met het onderhavig Verdrag;
 - c) niet-gouvernementele organisaties voor zover er sprake is van raakvlakken met hun belangen of taken;
 - d) elke Staat die geen Partij is bij het onderhavig Verdrag en die belang heeft bij de werkzaamheden van de Commissie.
2. De waarnemers kunnen, zonder stemrecht, deelnemen aan de vergaderingen van de Commissie en kunnen de Commissie elke informatie, elk verslag of elke mening, verband houdend met het doel van het onderhavig Verdrag, inbrengen.
3. De Commissie wisselt informatie uit met de waarnemers. In het bijzonder hoort zij de waarnemers wanneer het adviezen, aanbevelingen of besluiten betreft die zij van belang voor hen acht, en informeert hen vervolgens over de adviezen of aanbevelingen die zijn uitgebracht en de besluiten die zijn genomen.
4. De Commissie organiseert in haar schoot de samenwerking met de waarnemers. De modaliteiten van deze samenwerking alsmede de voorwaarden voor de toelating tot en de deelneming aan deze samenwerking worden geregeld in het Huishoudelijk en Financieel Reglement.
5. De Commissie kan besluiten zich te laten bijstaan door deskundigen en deze uit te nodigen voor haar vergaderingen.

ARTIKEL 7: FINANCIERING VAN DE COMMISSIE

1. Elke Verdragsluitende Partij draagt de kosten van haar vertegenwoordiging in de Commissie.
2. De Verdragsluitende Partijen dragen de overige aan de werkzaamheden van de Commissie verbonden kosten, daaronder begrepen die van het secretariaat, overeenkomstig de volgende verdeelsleutel:

Bondsrepubliek Duitsland:	14,5 %
Koninkrijk België:	0,5 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest:	4,5 %
Vlaams Gewest:	5 %
Waals Gewest:	30 %
Franse Republiek:	15 %
Groothertogdom Luxemburg:	0,5 %
Koninkrijk der Nederlanden:	30 %

De Commissie kan in geval van latere toetreding of uittreding van een Verdragsluitende Partij of van naar haar oordeel bijzondere activiteiten, een andere verdeelsleutel bepalen.

ARTIKEL 8: GESCHILLENBESLECHTING

Indien tussen Verdragsluitende Partijen een geschil ontstaat met betrekking tot de uitlegging of de toepassing van het onderhavig Verdrag, streven deze met voorrang ernaar tot een oplossing te komen door onderhandeling of via een andere methode van geschillenbeslechting die de partijen bij het geschil aanvaardbaar achten.

ARTIKEL 9: RELATIE MET ANDERE VERDRAGEN

1. Vanaf zijn inwerkingtreding heft het onderhavig Verdrag het Verdrag van Charleville-Mézières op en vervangt dit.
2. Onverminderd de bepalingen van het eerste lid van dit artikel, blijven de krachtens het Verdrag van Charleville-Mézières uitgebrachte adviezen of aanbevelingen en de genomen besluiten van toepassing en behouden hetzelfde juridisch karakter, voor zover zij verenigbaar zijn met, en niet uitdrukkelijk beëindigd worden door het onderhavig Verdrag of door enig advies, enige aanbeveling of enig besluit van de Commissie.
3. Alle goederen, rechten en verplichtingen, de personeelsleden, de archieven, alsmede de huidige en toekomstige schulden en schuldvorderingen van de Commissie ingesteld onder het Verdrag van Charleville-Mézières, die voortvloeien uit contracten en gerechtelijke procedures die lopen of in de toekomst zullen ontstaan, worden integraal overgenomen door de Commissie ingesteld onder het onderhavig Verdrag.
4. De bepalingen van het onderhavig Verdrag doen geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen van Verdragsluitende Partijen die voortvloeien uit andere verdragen, voorafgaand aan de inwerkingtreding van het onderhavig Verdrag en verband houdend met het doel ervan.

ARTIKEL 10: INWERKINGTREDING

1. Elke Verdragsluitende Partij deelt aan de Regering van het Koninkrijk België, die hierbij wordt aangeduid als depositaris van het onderhavig Verdrag, mee wanneer aan de voor haar vereiste interne procedures voor de inwerkingtreding van het onderhavig Verdrag is voldaan.
2. De depositaris bevestigt onmiddellijk de datum van ontvangst van deze mededelingen en stelt de andere Verdragsluitende Partijen daarvan in kennis.
3. Het onderhavig Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de laatste mededeling.

ARTIKEL 11: OPZEGGING

1. Na het verstrijken van een periode van drie jaar na zijn inwerkingtreding kan het onderhavig Verdrag te allen tijde door elk der Verdragsluitende Partijen worden opgezegd, na de beëindiging van de eigen nationale procedures, door middel van een aan de depositaris te richten schriftelijke verklaring.
2. Een opzegging wordt van kracht aan het einde van het jaar volgend op dat van de opzegging.

ARTIKEL 12: AUTHENTIEKE TEKST EN NEERLEGGING

Het onderhavig Verdrag, opgesteld in de Nederlandse, de Franse en de Duitse taal, waarbij de drie teksten gelijkelijk authentiek zijn, zal worden neergelegd in de archieven van de depositaris die daarvan een gewaarmerkt afschrift zal doen toekomen aan elk der Verdragsluitende Partijen.

Gedaan te Gent, op 3 december 2002.

Voor de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland

Voor de Regering van het Koninkrijk België

Voor de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Voor de Regering van het Vlaams Gewest

Voor de Regering van het Waals Gewest

Voor de Regering van de Franse Republiek

Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg

Voor de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden

District hydrographique international de la Meuse Annexe/Bijlage/Anlage
 Internationaal stroomgebiedsdistrict Maas
 Internationale Flussgebietseinheit der Maas

